

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

«ΙΛΑΡΟΝ ΔΟΤΗΝ ΑΓΑΠΑ Ο ΘΕΟΣ»

Οι απόστολοι μόλις ιδρύθηκε ο χριστιανισμός, με αφορμή τους γογγυσμούς των χριστιανών εξ Ιουδαίων του εξωτερικού ότι παραθεωρούνται οι χήρες τους στο μοίρασμα των υλικών αγαθών κατά τα συσσίτια, διακήρυξαν ότι δεν είναι σωστό να εγκαταλείψουν τον λόγο του Θεού και να διακονούν τραπέζια φιλανθρωπικά. Δεν αδιαφόρησαν βέβαια για το πρόβλημα που υπήρχε και προέτρεψαν τους χριστιανούς να εκλέξουν επτά διακόνους, για να επιληφθούν την σωστή οργάνωση της φιλανθρωπίας της τότε Εκκλησίας (Πρξ. 6,1-7). Παρ' όλα αυτά όμως, όταν προέκυψαν πιεστικά υλικά προβλήματα στην εκκλησία της Παλαιστίνης, ο Παύλος ενδιαφέρθηκε να ηγηθεί θεολογικά και κοινωνικά διαχριστιανικού εράνου στις Εκκλησίες που ίδρυσε, για να ανακουφιστούν οι αδελφοί των Ιεροσολύμων. Αλλά και οι πρόκριτοι των αποστόλων, οι οποίοι ανέθεσαν στον Παύλο την ιεραποστολή στα έθνη, τον δέσμευσαν συγχρόνως να ενδιαφέρεται για τους πτωχούς χριστιανούς της Παλαιστίνης (Γαλ. 2,9-10).

Ο απόστολος λοιπόν στην Β' προς Κορινθίους επιστολή του αφιερώνει το η' και θ' κεφάλαιο στο να παρακινήσει τους Κορινθίους να συλλέξουν χρήματα για τους πτωχούς της Παλαιστίνης. Ήδη πολύ νωρίτερα στην Α' προς Κορινθίους (16, 1-4) συνιστά οργανωτικά και προνοητικά, διότι «το διοικείν εστί προνοεΐν», κάθε Κυριακή μαζί με την Λειτουργία να φροντίζουν να συγκεντρώνουν κάτι για τους φτωχούς, ο καθένας χωριστά, ώστε όταν γίνει ο έρανος να υπάρχουν ήδη έτοιμα και αποταμιευμένα τα χρήματα, για να δοθούν.

Στο η' κεφάλαιο ο Παύλος ονομάζει την ελεημοσύνη αυτή ευλογία, που χαρίζει ο Θεός στους χριστιανούς· χαρά, που νιώθουν όταν διαθέτουν το περίσσειμα στους αδελφούς τους· κοινωνία και συμμετοχή στις ανάγκες του σώματος της Εκκλησίας και τους εύχεται ότι όπως φροντίζουν να έχουν εκ περισσού τα διάφορα χαρίσματα του αγίου Πνεύματος, έτσι να φροντίζουν να έχουν εκ περισσού και το χάρισμα της ελεημοσύνης. Τους υπενθυμίζει δε ότι ο Χριστός «δι' υμάς επτώχευσε πλούσιος ων, ίνα ημείς τη εκείνου πτωχεία πλουτίσητε». Ξεκαθαρίζει δε ότι δεν θέλει άλλοι να έχουν άνεση και άλλοι θλίψη, αλλά να υπάρχει ισότητα, διαθέτοντας ο καθένας το περίσσειμά του στο υστέρημα του άλλου και φυσικά αυτό να συμβαίνει και αντίστροφα ανάλογα με τις περιστάσεις.

Στο θ' κεφάλαιο ο Παύλος, επειδή γνωρίζει ότι είναι ζηλόφθονο το ανθρώπινο γένος και περισσότερο κινείται από άμιλλα και όχι από ευσέβεια, τους διεγείρει με την προθυμία και την αποφασιστικότητα των χριστιανών της Μακεδονίας.

Γνωρίζοντας δε την αδυναμία των χριστιανών σε πνευματικά θέματα τους υπενθυμίζει ότι αυτός που σπείρει με τσιγκουνιά θα θερίσει και λιγώτερο, ενώ αντιθετα αν σπείρει απλόχερα θα θερίσει και άφθονο καρπό. Γι' αυτό ότι κάνουν να το κάνουν με χαρά και ευχαρίστηση, διότι τον χαρούμενο και κεφότο δότη αγαπά ο Θεός. Επίσης ο Θεός φροντίζει να υπάρχει πάντοτε αυτάρκεια στους ελεήμονες. Να μη φοβούνται ότι θα πτωχεύσουν. Διότι όπως λέγει ο 111^{ος} ψαλμός (στίχος 9) ο φοβούμενος τον Κύριο «εσκόρπισεν, έδωκε τοις πένησιν· η δικαιοσύνη (ο πλούτος δηλαδή) αυτού μένει εις τον αιώνα».

Ο Παύλος, αφού δίδαξε θεολογικά και πρακτικά καταλήγει σε ευχή και προσευχή, πράγμα που το κάνει σε κάθε περίπτωση. «Ο Θεός που χορηγεί τον σπόρο στον σπορέα και άρτο για τροφή, είτε να πληθύνει τον σπόρο σας και να αυξήσει τα εισοδήματα του πλούτου σας. Να πλουτίζετε σε όλα, παραμένοντας απλοί και αδιάφθοροι, ευχαριστώντας συγχρόνως τον Θεό για τις δωρεές του».

Ο επίλογος ανήκει στον άγιο Χρυσόστομο. «Η ελεημοσύνη όταν ξεχύνεται απλόχερα εξαφανίζει σαν φωτιά τ' αμαρτήματα και μας καθιστά δικαίους. Ας θυμηθούμε την παραβολή της κρίσεως, όπου κρινόμαστε όχι γιατί αμαρτήσαμε, αλλά γιατί δεν ελεήσαμε. Ας θυμηθούμε τις πέντε μωρές παρθένες, οι οποίες, αν και είχαν παρθενία, εν τούτοις δεν σώθηκαν· γιατί δεν είχαν έλαιον δηλαδή ελεημοσύνη. Γι' αυτό ας μη δίνουμε με τσιγκουνιά. Ας μιμούμαστε το σποριά που δεν λυπάται τον σπόρο, αντίθετα τον σκορπίζει απλόχερα για να λάβει πλούσιο καρπό.

Δεν βλέπεις πόσα δίνουν άλλοι στους μίμους και τις πόρνες. Δώσε στο Χριστό τα μισά απ' όσα δίνουν εκείνοι στους χορευτές του δρόμου. Δώσε εσύ στους πεινασμένους τόσα, όσα από εγωισμό δίνουν εκείνοι στους θεατρίνους. Εκείνοι καλύπτουν με άφθονο χρυσό το σώμα των πορνών, και συ δεν καλύπτεις ούτε μ' ένα φθηνό ρούχο τη σάρκα του Χριστού, αν και τη βλέπεις γυμνή. Ποιας συγγνώμης είναι αυτό άξιο, πόσης τιμωρίας δεν είναι άξιο, όταν εκείνος προσφέρει τόσα πράγματα στη γυναίκα που τον καταστρέφει και τον ντροπιάζει, ενώ εσύ δεν προσφέρει σχεδόν τίποτα σ' εκείνον που σε σώζει και σε κάνει εκλεκτό; Αλλά ξεδεύοντας για την κοιλιά σου βέβαια και για να μεθάς και για να κάνεις ασωτίες, δε σκέφτεσαι καθόλου τη φτώχεια· αν όμως χρειασθεί να βοηθήσεις φτωχό, γίνεσαι φτωχότερος απ' όλους. Και τρέφοντας βέβαια παράσιτους και κόλακες, σαν να δαπανάς από πηγές, τόσο πολύ χαίρεσαι· όταν όμως συναντήσεις φτωχό, τότε σε κυριεύει ο φόβος μη γίνεις φτωχός (Ε.Π.Ε. 19, σ. 507).

Η ελεημοσύνη είναι σπουδαιότερο πράγμα από το ν' ανασταίνει κανείς νεκρούς. Γιατί είναι πολύ πιο σπουδαίο να δώσεις τροφή στον πεινασμένο Χριστό από το ν' αναστήσεις νεκρούς στο όνομα του Χριστού. Στην πρώτη περίπτωση εσύ ευεργετείς τον Χριστό, στην δεύτερη ο Χριστός εσένα. Και αμείβεται κανείς όταν ευεργετεί και όχι όταν τον ευεργετούν. Στην περίπτωση αυτή, αν δηλαδή κάνεις θαύματα, εσύ οφείλεις στον Θεό· ενώ στην περίπτωση της ελεημοσύνης σου οφείλει ο Θεός. Ελεημοσύνη είναι όταν την κάνεις με προθυμία, όταν την κάνεις με γενναιοδωρία, όταν δεν νοίζεις πως δίνεις αλλά πως παίρνεις, όταν την κάνεις σαν να σε ευεργετούν, σαν να κερδίζεις, σαν να μη χάνεις. Γιατί αν νομίζεις το αντίθετο, δεν

είναι ελεημοσύνη. Εκείνος που ελεεί άλλον πρέπει να χαίρεται και όχι να δυσανασχετεί. Γιατί πως δεν είναι παράλογο αν, ενώ ανακούφίζεις τη λύπη του άλλου, λυπάσαι εσύ; Γιατί, αν στενοχωριέσαι που ανακούφισες τη στενοχώρια του άλλου, τότε είσαι πολύ σκληρός και απάνθρωπος. Τότε καλύτερα να μη τον ανακούφίζεις. Γιατί τέλος πάντων στενοχωριέσαι άνθρωπε; Μήπως λιγοστέψει το χρυσάφι σου; Επιτέλους, αν έχεις αυτή τη γνώμη μη δίνεις. Αν δεν πιστεύεις πως σου δίνονται πολλαπλάσια στους ουρανούς, μην προσφέρεις. Αλλά ζητάς εδώ την ανταπόδοση. Γιατί; Άφησε την ελεημοσύνη να είναι ελεημοσύνη και όχι εμπορία». (ενθ' ανωτ. σ. 447).

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης